

Sygn. akt V KO 35/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie z zażalenia wniesionego przez **G. L.**
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt 3 Ds .../12, o odmowie wszczęcia śledztwa po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2013 r., wniosku Sądu Rejonowego w K. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2012 r., prokurator Prokuratury Rejonowej w W., wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, odmówił wszczęcia śledztwa o czyny z art. 233 § 1 k.k., mające polegać na składaniu przez ustaloną osobę fałszywych zeznań: w dniu 27 lutego 2008 r. w K. w postępowaniu o sygn. 1 Ds. .../08 prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w K. ; w dniach 27 maja i 20 listopada 2009 r. w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Ś. w sprawie o sygn. III K .../09. Tym samym postanowieniem prokurator odmówił wszczęcia śledztwa o czyn z art. 231 § 1 k.k., polegający na niedopełnieniu obowiązków i działaniu przez to na szkodę G.

L. oraz interesu publicznego przez ustalonego kuratora społecznego Sądu Rejonowego w K. – wobec stwierdzenia, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone.

Zażalenie na to postanowienie wniósł, uważający się za pokrzywdzonego także w odniesieniu do czynów z art. 233 § 1 k.k., G. L. Następnie do Sądu Rejonowego w K., któremu prokurator przekazał zażalenie do rozpoznania, wpłynął wniosek pełnomocnika G. L. o zwrócenie się przez sąd właściwy do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Autor wniosku akcentował, że czynności w sprawie były wykonywane nie przez właściwą miejscowo Prokuraturę Rejonową w K., ale – na zlecenie prokuratora nadrzędnego – przez Prokuraturę Rejonową w W., a powodem przekazanie sprawy były związki zawodowe i osobiste kuratora sądowego z sędziami i prokuratorami pełniącymi służbę w K. Te same przesłanki powinny być uwzględnione przy rozpoznawaniu przedmiotowego zażalenia, w związku z czym w celu uniknięcia wątpliwości co do bezstronności sędziów, z którymi na co dzień kurator współpracuje, orzeczenie powinien wydać inny sąd niż miejscowo właściwy.

Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w K. na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu w Z. – z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wskazał, że wydając to postanowienie, miał na uwadze potrzebę uniknięcia zarzutu braku bezstronności przy rozpoznaniu zażalenia w sytuacji, gdy prowadzone przez Prokuraturę czynności zostały podjęte na skutek zawiadomień o złożeniu fałszywych zeznań przez kuratora społecznego przy Sądzie Rejonowym w K. oraz że wcześniej, z uwagi na konieczność uniknięcia zarzutu braku bezstronności prokuratorów Prokuratury Rejonowej w K., Prokurator Okręgowy w Ś. zarządzeniem z dnia 17 października 2012 r. przekazał sprawę do prowadzenia Prokuraturze Rejonowej w W. Sąd podkreślił również, że pełnomocnik G. L. zwrócił się o wystąpienie do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, bowiem jego zdaniem fakt, że osoba której sprawa dotyczy jest

kuratorem przy Sądzie Rejonowym w K., może wywołać uzasadnione obawy, iż bezstronność tego Sądu nie jest pewna i nie daje rękojmi pełnego obiektywizmu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w K. nie zasługiwała na uwzględnienie. Chybiony jest argument wskazujący na potrzebę zharmonizowania decyzji w przedmiocie odsunięcia od rozpoznania sprawy organów prokuratorskich i sądowych z terenu K., bowiem, pomijając okoliczność, że tego rodzaju ujednolicenie decyzji nie zawsze jest konieczne, najwyraźniej sąd właściwy, jak też pełnomocnik skarżącego nie dostrzegli, że, jak wynika z powołanego zarządzenia Prokuratora Okręgowego w Ś., przekazanie sprawy prokuraturze spoza Kłodzka nastąpiło nie dlatego, iż dotyczyła ona miejscowego kuratora sądowego, ale dlatego, że Prokuratura Rejonowa w K. prowadziła pod sygn. 1 Ds. .../08 śledztwo, w trakcie którego kurator miała złożyć fałszywe zeznania. Decyzja Prokuratora Okręgowego była wręcz konieczna gdy zważyć, że śledztwo to skutkowało wniesieniem przeciwko G. L. aktu oskarżenia, w którym wspomniane zeznanie zostały powołane jako wiarygodne (k. 79 akt sprawy 3 Ds. .../12). Żadnego stanowiska odnośnie do tych zeznań nie zajął natomiast Sąd Rejonowy w K., jako że sprawę G. L. w części, w jakiej zeznania kuratora stanowiły materiał dowodowy, w pierwszej instancji rozpoznał Sąd Okręgowy w Ś.

Nie jest również wystarczającą przesłanką do uznania, że sprawę powinien rozpoznać inny sąd niż miejscowo właściwy okoliczność, iż dotyczy ona osoby pełniącej w tym sądzie funkcję kuratora społecznego. Funkcja ta nie wiąże sprawującą ją osobę tak ściśle z sądem, by zasadne było przeświadczenie, iż nieuniknione jest pojawienie się wątpliwości co do zdolności sądu do obiektywnego, bezstronnego rozpoznania sprawy. Kurator społeczny nie współpracuje ściśle z sędziami, ale z nadzorującymi jego pracę kuratorem zawodowym i kierownikiem zespołu kuratorów (art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych – Dz. U. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), nie jest też bez znaczenia okoliczność, że kurator wymieniony w zawiadomieniu o przestępstwach wykonuje czynności w sprawach będących w zainteresowaniu innego wydziału sądu niż wydział karny, w którym przedmiotowe zażalenie ma być rozpoznane. Warto wreszcie zauważyć, że wątpliwości co do bezstronności właściwego sądu nie

zglasza matka G. L., która zawiadomiła Prokuraturę o podejrzeniu zaistnienia przestępstw. W piśmie z dnia 6 lutego 2013 r. (k. 11-13) D. L. zwróciła się do Sądu Rejonowego w K. o „wnikliwe rozpatrzenie zażalenia”, co zdaje się świadczyć o jej zaufaniu do tego Sądu, który wcześniej rozpoznał już zażalenie G. L. na postanowienie prokuratora wydane w sprawie dotyczącej tego samego kuratora (k. 38-40 akt sprawy 3 Ds. .../12).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.